वासिष्ठशिक्षा

परं स्वराच्चानुस्वराद्व्यञ्जनं व्यञ्जने परे
द्विरूपमिष्यते रेफात् स्वरपूर्वात्परञ्च तत्

लवाभ्यामुत्तरः स्पर्श इति प्राप्तिश्चतुर्विधः
न द्वितीयचतुर्थानां द्वित्वं तत्प्राप्तिगोचरे

पूर्वागमस्ततः पूर्वं वैधश्छखि भुजेषु च
यत्प्लुतस्वरयोर्मध्ये द्वित्वं पूर्वागमोऽपि वा

उच्चारणादिना स्पष्टं तदत्र न विधीयते
अघोषादूष्मणस्पर्शे परे तन्मध्य आगमः

प्रथमस्पर्श सस्थानस्तयोरप्यवधायकः
पदान्तस्येतरस्यापि प्रथमस्यद्वितीयता

षसयोः परयोः स्यात्तु अपदान्तस्य शे परे
न व्यञ्जने वसानस्थे द्वित्वं रेफविसर्गयोः

जिह्वामूलीयाभिधेयोपध्मानीये च कुत्रचित्
न स्वरे भिनिधानाख्यः प्रथमो वोष्मणः परे

न सरूपसवर्गीय परो वर्णो द्विरुच्यते
निषेध उत्तमपरे स्पर्शानां यमनुत्तमे

अनुस्वारस्य न द्वित्वं सस्वरे व्यञ्जने परे
न स्पर्शे लवयोर्ल्लस्य हशोरस्वरिते च वै

पदान्तस्य न कारस्य यवहेषु परेषु च
द्वित्वमस्ति वकारे तु स त्र्यकारपरेऽस्ति तत्

पदान्तेष्वानुनासिक्ये पदसंहितयोक्तया
प्राकृतो वै कृतश्चापि तद्धर्मो बुध्यते सुखम्

पदमध्यानुनासिक्ये स्पर्शात्पूर्वे तदुत्तमः
अन्तस्थाभ्यः परा तच्चेत्सैवान्तस्थेति निर्णयः

इति वासिष्ठशिक्षा समाप्ता

वासिष्ठीशिक्षा

अष्टषष्टिं वदन्त्येके चतुःषष्टिमथापरे
त्रिषष्टिमितरे वर्णानष्टपञ्चाशतं परे

स्वराः षड्विंशतिः प्रोक्ताः स्पर्शाः स्युः पञ्चविंशतिः
चत्वारश्च तथान्तस्थाः षडूष्माणः प्रकीर्तिताः

शेषः स्वस्थानकरणा विशेषस्त्वत्र कथ्यते
इह कीर्तिमवाप्नोति ब्रह्मलोके महीयते

इति वासिष्ठीशिक्षा समाप्ता